

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Recuperació?

Ens caldria veure un projecte de país

En la societat andorrana s'escampa la idea que molts sectors no podran recuperar els nivells de vida anteriors a la crisi de la pandèmia de la Covid-19 ni, tampoc, cert grau de seguretat en el futur. I la guerra desfermada per Rússia contra Ucraïna agreujarà el cost de la vida i reduirà els subministraments al nostre país.

Mentrestant, les elits polítiques i econòmiques transmeten autosatisfacció. Els presidents del grup parlamentari de la majoria se senten artífexs que la pitjor fase de la crisi hagi passat i arribi, asseguruen, "la recuperació". La Cambra de Comerç diu que creix l'optimisme i el ministre de Finances treu pit amb un PIB reviscolat per la bombolla de la construcció.

L'esterilització del llenguatge polític i econòmic amb la comunicació cloroform que es difon des de l'Edifici Administratiu del Govern fa difícil esbrinar què hi ha darrere aquest mot. Ens diuen que els agregats estadístics globals van sortint de les xifres negatives.

Però això no vol pas dir que el benestar de la societat andorrana torni al punt de sortida del març del 2020.

L'economia pot tornar a créixer, des d'un nivell molt més baix que el dels darrers tres anys, però la sensació de benestar i de seguretat, de les generacions dels que tenen més de 50 anys, que són els que sostenen les famílies, han quedat esmicolades. Hi ha por davant l'espiral destructora de la crisi.

Hi ha molta gent que té la sensació que els equilibris socials em-

pitjoren, en contra seva, a mesura que es van notant les conseqüències de la crisi.

Gent que se sent a la defensiva perquè veu a venir un nou model social en el qual empitjoraran la seguretat i les condicions de la feina, les retribucions i la protecció social. Ja ens anuncien l'endarreriment als 67 anys de l'edat de jubilació.

Per això hi ha moltes persones que perceben un canvi negatiu.

Plana l'ombra de l'empobriment o el retrocés en els nivells de vida, sobre la meitat de la població, pel cap baix.

És a dir que la ciutadania ja nota un canvi en els procediments d'acumulació i distribució dels recursos.

Plana sobre la meitat de la població, pel cap baix, l'ombra de l'empobriment

---

Una economia pot créixer de maneres diferents, però la situació que es va gestant suposa un nou model de creixement en el qual hi haurà una distribució més desigual tant en el treball com en el consum.

Va guanyant pas la idea que el que està resultant de la crisi impedirà a amplis sectors recuperar els seus nivells de vida o mantenir el corrent de mobilitat social ascendent. L'ascensor social s'ha aturat i ningú en fa el manteniment.

Desconfiança en l'economia del país, totalment subordinada a

les influències arribades de l'exterior, negatives expectatives sobre la feina del jovent, inseguretat en els ingressos, restricció del consum i escepticisme sobre la consistència dels sectors econòmics que podrien tirar endavant el futur del país.

Els governs de DA, del 2011 al 2021, han obert camí a un model social que redueix nivells de vida, estén la inseguretat a la majoria, incrementa la desigualtat, bloqueja el progrés de les noves generacions i no acaba d'encertar a definir una línia de progrés del país. Tampoc l'oposició sembla capaç de teixir un discurs creïble d'economia social de mercat.

Andorra necessita un projecte de país convincent, que uneixi creixement i competitivitat amb contrapesos socials que distribuïxin, en el marc de la Constitució, el poder i els beneficis a àmplies capes socials, renovant les estructures productives, polítiques, administratives i empresarials del país.

Un projecte que s'adreci al creixement de l'economia productiva per afavorir la creació de llocs de treball estables i ben retribuïts. Un projecte que tingui com a horitzó establir un bon acord d'associació amb la Unió Europea amb la finalitat de ser reconeguts com un país seriós que no deixi l'ombra d'un dubte sobre la transparència.

El futur d'Andorra no està en la dissimulació i l'anonimat, sinó en la claredat, defensant una personalitat constitucional que ens fa únics i irrepetibles a Europa i al món.